

NEMČIJA SVARI BALKAN

Balkanska zveza naj ne sklene vojaške zveze

BERLIN, Nemčija, 29. jan. — Državam balkanske zveze, ki se pripravljajo na konferenco 2. februarja, je Nemčija "namignila", da ne bo trpele, da bi opustile nevtralnost politiko, katere so se dosedaj držale in da bo tudi nasprotovala vsakemu poskusu posaviti kak močnejši blok v jugovzhodni Evropi.

To svarilo je prišlo iz Berlina in ga je objavil vplivni list "Politika" ter kaže, da se Nemčija zelo zanima za konferenco vnanjih ministrov Jugoslavije, Romunske, Grške in Turčije. Nemško svarilo vsebuje naslednje točke:

1. Nemčija je zadovoljna z dosedanjimi smernicami balkanske zveze, toda boji se, da bo njen mirovni cilj ovržen na pobudo Turčije, ki je zvezana z Anglijo in Francijo.
2. Nemčija bo ozlovljena, ako bo v jugovzhodni Evropi postavljen blok, ker se zaveda, da taka skupina 70.000.000 prebivalcev ne more vedno zasledovati mirovnih ciljev.
3. Nemčija je za sedaj zadovoljna z vlogo opazovalke pri diplomatskih razgovorih; pripravljena pa je "za vsak nastop" ko bo znan izid konference balkanske zveze.
4. Skupni cilj Nemčije in Italije je na Balkanu obdržati mir.

Nemčija hoče vznemirjati Balkan

S tem, da je Nemčija pokazala svoje stališče, hoče na Balkanu vstvariti vznemirjenost ozračje. Iz tega razloga so bili tudi poklicani v Berlin na posvetovanje nemški poslani v balkanskih državah.

Jugoslavija in Romunska se zblížujeta

Vsled bojazni se Jugoslavija in Romunska v svoji vnanji politiki vedno bolj približujeta in boste tudi na konferenci balkanske zveze hodili z ozirom na vnanjo politiko po isti poti.

Turčija hoče utrditi svoje stališče

Na drugi strani pa hoče Turčija, čije vnanji minister Šukru Saracoglu bo predsedoval konferenci balkanske zveze, utrditi svoje politično stališče. Zato se bo v sredo v Sofiji posvetoval z romunskim vnanjim ministrom Grigorijem Gafencom, kako bi bilo mogoče pridobiti prijateljstvo Bolgarske. Nato pa se bo še sestal z grškim ministrskim predsednikom in vnanjim ministrom generalom Metaxasom, predno bo odpotoval v Beograd. Grška bo najbrže podpirala stališče Turčije.

PETROLEJ VZROK SPORA MED ZAVEZNIKMI IN ROMUNSKO

BUKAREŠTA, Romunska, 29. januarja. — Francija in Anglija sta sporočili romunski vladi, da boste mogoče primorani prekiniti trgovske zveze z Romunsko, ako ne bo vprašanje petroleja rešeno ugodno za nju.

Zavezniški poslani so obvestili romunsko vlado, da boste Anglija in Francija prekinili z Romunsko vse trgovske zveze, ako jih bo hotela prisiliti, da bi angleške in francoske petrolejske družbe na Romunskem zalagale Nemčijo s petrolejem. Romunska petrolejska industrija je v veliki večini v rokah angleških, francoskih in ameriških družb.

Težaven položaj za Romunsko

Anglija in Francija sta že protestirali pri Romunski vladi proti vladnim ukrepom, po katerih bi bile njihove družbe prisiljene zalagati nemški vojaški stroj s petrolejem. Romunska pa zopet čuti, da je nemška armada zelo blizu njene meje, francoske in angleške armade pa so oddaljene več tisoč milj. Poleg tega pa ima Romunska le malo upanja, da bi ji njene zveznice v balkanski zvezi zajamčile vojaško pomoč.

NEMCI PRIPRAVLJAJO VELIKO OFENZIVO

PARIZ, Francija, 27. januarja. — Francoska vojna poročila naznanjajo, da zbirajo Nemci na zapadni fronti veliko množino topov in vojnega materiala in da se je Hitler odločil za veliko ofenzivo proti Maginotovi črti ter da je pripravljen za to žrtvovati milijon vojakov.

Vsled tega so zavezniški poveljniki prepričani, da Nemci pripravljajo bliskovito vojno, kakorhitro bo vreme dovoljevalo večje operacije.

Francoski letalci so sporočili, da so Nemci postavili mnogo (Nadaljevanje na 2. strani.)

VPOKLIC NOVINECV POD ZASTAVE

Prizor v Londonu, ko berejo kraljevi razglas, po katerem sta bila poklicana k vojakom dva milijona mladeničev.

Težave Delavskega urada

Značilen slučaj pred preiskovalnim odborom. — Vodstvo tovarne ne ve, katera organizacija je zanj merodajna.

WASHINGTON, D. C., 26. jan. — Pred posebnim zbornim odborom, ki preiskuje poslovanje Delavskega urada (National Labor Relations Board), je te dni pričal George B. Christensen, pravni zastopnik Mt. Vernon (Ill.) Car Manufacturing Co. Njegovo pričevanje je nadvse značilno.

Christensen je povedal, da je pred dobrim letom naročil Delavski urad njegovi kompaniji, naj zavrže pogodbo, ki jo je sklenila z neko unijo Ameriške delavske federacije in naj zopet zaposli delavce, katere je odslavila ob sklenitvi te pogodbe. Tem delavcem naj tudi plača vso zaostalo plačo. To odločitev je podal Delavski urad vsled pritožbe Lewisovega Kongresa za industrijalno organizacijo (CIO).

Zaostala plača bi znesla od \$150.000 do \$2.000.000, s čimer pa kompanija seveda ni bila zadovoljna. Delavski urad se je začel pogajati, in slednjič je bilo sklenjeno, naj plača družba odpuščenim delavcem približno \$20.000 zaostale plače. Pri tem je ostalo, in Delavski urad je izjavil, da smatra prav za poravnano. Nato pa nista hoteli niti AFL niti CIO unija sprejeti novih pogojev, in družba še danes ne ve, koliko zaostale plače naj plača odpuščenim delavcem.

— Delavski urad se je hotel iznebiti te nerodne zadeve, — je pričal Christensen — in tudi kompanija ni hotela imeti s tem nobenega opravka, toda delavske unije tega niso dovolile. Navzlic temu je pa rekel Pressman (pravni zastopnik CIO) da kot "outsider" ne more ničesar ukreniti. Istega mnenja je bil tudi Padway, pravni zastopnik Delavske federacije, ki naj bi bila po razsodbi še nedelje merodajna za kompanijo. Padway se smatra

za "insiderja" ter pravi, da ima kot tak vezane roke. Z ozirom na vse to, smo pozvali Delavski urad, naj predloži zadevo sodišču, kajti po enem letu smo menda upravičeni vedeti, pri čem smo pravzaprav. Z zadevo se bo bavilo 7. zvezno okrožno prizivno sodišče.

Sosedje so opravili delo

TURLOCK, Cal., 26. jan. — Pri padcu z voza se je nasadil na vile ter je moral ležati samski farmer W. H. Johnson par tednov v bolnišnici. Med tem časom so mu sosede pristojevoljno opravili vse delo na farmi. Ko se je vrnil iz bolnišnice je našel farmo v boljšem stanju kot jo je pa zapustil.

Francija proti komunistom

PARIZ, Francija, 25. jan. — Francosko civilno sodišče je večerj proglasilo pet komunističnih organizacij za protipostavne. Pred štirimi meseci je bila razpuščena komunistična stranka in izza onega časa je bilo samo v pariškem okrožju razpuščenih 247 društev in klubov.

ADVERTISE GLAS NARODA

POLJSKI UJETNIKI V NEMČIJI

BERLIN, Nemčija, 28. januarja. — Po vseh mednarodnih določbah glede vojnih ujetnikov zaposluje Nemčija izven taborišč 285.000 poljskih vojnih ujetnikov. Vojni ujetniki večinoma delajo na poljih, v gozdovih, pri namakalnih napravah in sličnih delih ter pri gradnji cest.

Vladni delavski uradi določajo ujetnike za posamezna dela. Ujetniki so nastanjeni v taboriščih, ki so preskrbljena z vsemi zdravstvenimi napravami. Na poljih delajo v najmanjših skupinah po 20.

V taboriščih so zaradi hudega mraza, ki vlada po celi Nemčiji, postavljene peči. V nekaterih taboriščih so skupno nastanjeni francoski in poljski ujetniki.

Vatikan posreduje pri Romunski

Papež priporoča poravnavo z Madžarsko. — Vatikan z a edinstvo med Hrvati in Srbi.

RIM, Italija, 28. jan. — Vatikan s svojimi diplomatskimi zastopniki v balkanskih državah z vso silo deluje na to, da bi Romunska zavzela spravičivo politiko in bi omogočila, da bi imela konferenca balkanske zveze uspeh.

Poglaviti cilj papeža Pija XII. je ohraniti nevtralnost na Balkanu, zaveda pa se, da je ključ do celega položaja v romunsko-madžarskih odnosih. Zelja Vatikana je, da bi bile madžarske zahteve glede Transilvanije mirnim potom poravnane. Zaradi tega skušata tako papež kot papežev državni tajnik kardinal Luigi Maglione pregovoriti romunskega vnanjega ministra Grigore Gafenea, da bi vnanjo politiko usmeril tako, da bi prišlo do sporazuma med Romunsko in Madžarsko.

Ravno tako izvaja Vatikan ves svoj vpliv na Hrvate, da zdrže edinstvo s Srbi.

BUDEMPEŠTA, 28. jan. —

Dobro poučeni krogi zatrjujejo, da bo Romunska na seji balkanske antante stavila svojim zveznicam predlog, da ji obljubijo svojo vojaško pomoč za slučaj nemškega ali ruskega napada. Romunska vlada je že namignila, da bo drugače prisiljena skleniti sporazum z Nemčijo ali Rusijo.

Romunska bo stavila svoj predlog prihodnji petek, 2. februarja, ko se bodo sestali vnanji ministri balkanske antante v Beogradu, Atenah in v Ankari pa ni nikakega razpoloženja za vojaško pomoč Romunski.

PARIZ, Francija, 28. jan. — "Petit Parisien" pravi, da bo Hitler še pred konferenco balkanske antante Mussoliniju pojasnil namere Rusije v jugovzhodni Evropi.

List pravi, da bo feldmaršal Hermann Goering v Hitlerjevemu imenu poslal Mussoliniju spomenico, v kateri mu bo zagotovil, da bo rusko "vmešavanje" v balkanske zadeve omejeno samo na Besarabijo, ki jo je Romunska po svetovni vojni dobila od Rusije. Nato pa bo Stalin obrnil svojo pozornost na osrednji vzhod in na Indijo.

Kot pravi "Petit Parisien", bodo Nemčija, Italija in Rusija postavile na Balkanu nove meje, tako da bo Nemčiji zagotovljen romunski petrolej.

Kratke dnevne vesti

KOMUNISTU zanikano državljanstvo

SAN FRANCISCO, Cal., 25. januarja. — Vlada, ki name-rava preklicati državljanstvo komunističnega voditelja v Californiji, je zavzela naslednje stališče: Inozemec, ki je v deželi pet let in ki ima dve leti prvi papir, sme prositi za ameriško državljanstvo. Če je bil pa le del tega časa član komunistične stranke, ima oblast vso pravico zanikati mu državljanstvo.

Zvezni odvetnik Frank Hennessy je predložil zveznemu sodišču osemdeset strani obsegajoč akt, s katerim hoče podpreti obdolžitve proti 34letnemu Williamu Schneidermanu, da si je dne 10. junija 1927 na sleparški način pridobil državljanstvo. Ko je prošil za drugi državljanski papir, ni namreč omenil, da je bil član komunistične stranke.

Pomožni zvezni pravdnik Louis Mervado je poudaril, da se to nikakor ne tiče naturaliziranega državljanja, ki je pozneje pristopil h komunistični stranki.

Schneidermana so leta 1930 postavili komunisti za gubernerskega kandidata v državi Minnesoti. Rojen je bil v Rusiji.

Zastarela municija

WASHINGTON, D. C., 26. januarja. — Senator Thomas, demokrat iz Oklahome, ki se je nedavno vrnil z inšpekcijskega potovanja, je rekel v senatu, da je v panamski kanalski coni, na Havaju in Puerto Rico več milijonov granat, ki so že tako stare, da je dvomljivo, če so sploh še kaj vredne ali ne.

Granate so bile izdelane za časa svetovne vojne in odtodaj ni bila nikdar preiskana njihova učinkovitost.

Škotski premogarji zahtevajo višje plače

GLASGOW, Škotska, 26. januarja. — Sto delegatov je sklenilo zahtevati višje plače za 87.000 škotskih premogarjev. Sedaj služijo po \$1.60 dnevno, v prihodnje naj bi pa dobili po dva dolarja na dan.

Nevarnost Hullove trgovinske politike

WASHINGTON, D. C., 26. jan. — Zastopnik šestih gubernijev novoangleških držav je izpovedal pred posebnim zbornim odborom, da je trgovinska politika državnega tajnika Hulla nevarna Združenim državam in da se bo kar naenkrat znašala ta dežela v vojni, če bo skušal Hull svoj program še razširiti. Predvsem pa ogroža Hullovo program gospodarski obstoj šestih novoangleških držav.

Delavski list napada Chamberlaina

AMSTERDAM, Nizozemska, 25. jan. — Londonski "Daily Herald", ki je glasilo delavske stranke, pravi v uvodnem članku, da so vodilni Angleži čedalje bolj nezadovoljni z načelom, kako upravlja vojne posle ministrski predsednik Neville Chamberlain. Vsled splošnega pritiska bo Chamberlain najbrž prisiljen odpustiti nekaj svojih ministrov.

Tvorničarji svare pred prevelikim oboroževanjem

WASHINGTON, D. C., 26. jan. — "National Association of Manufacturers", naj bo previden pri izdajanju denarja za deželno obrambo, ker so "nespametni izdatki" brezkoristna trošnja denarja.

Zveza tvorničarjev sovraži vojno in priporoča primerno zaščito proti nji, nikakor pa ne kaže deželi spuščati se v brezpotrebne izdatke. Organizacija pravi nadalje, da je kaj lahko razburiti javno mnenje ter pripraviti ameriški narod, da bo potrošil ogromne svote za oboroževanje.

Ameriška industrija ni za oborožitev prav posebno navdušena. Sedanja evropska bojna igra in izkušnje svetovne vojne so pokazale v pravi luči nevarnosti "prosperitete", ki je posledica oboroževanja.

Sovjetsko časopisje in Browder

MOSKVA, Sovjetska unija, 25. januarja. — Sovjetsko časopisje je posvečalo le malo važnosti procesu proti Earlu Browderju, tajniku komunistične stranke v Združenih državah, ki je bil obsojen zaradi zlorabe potnega lista na štiri leta ječe, toda inozemski opazovalci so mnenja, da bo dala obsodba povod ostrim časopisnim napadom proti Združenim državam.

Predsednica A. L. A. o vojni

BUFFALO, N. Y., 26. jan. — Mrs. William H. Corwith iz Rockville Center, L. I., delžna predsednica American Legion Auxiliary, je rekla časnikarjem, da se po njenem mnenju Ameriki ne bo treba udeležiti sedanje vojne.

— Amerikanci sicer simpatizirajo z nekaterimi malimi evropski narodi, toda v Evropi je bilo že od kdaj tako, da močne države podjarmijo slabotnejše. Tem državam moramo pomagati k obnovitvi, toda za to bo šele po vojni čas.

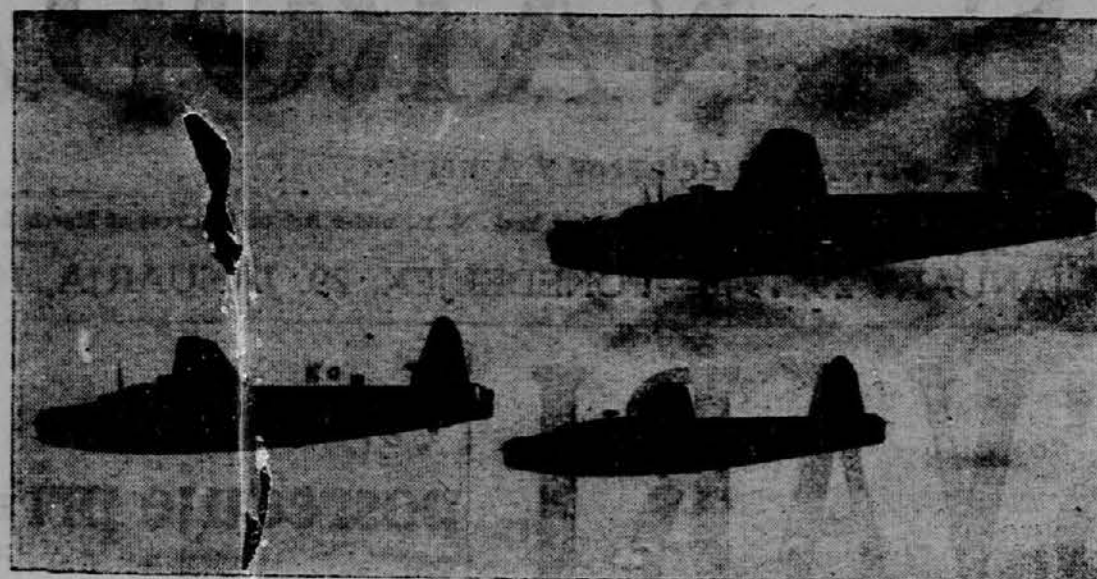
Pogumen rešitelj

PTTSBURGH, Pa., 26. jan. — Carnegie Hero Fund Commission je podelila večerj 16 bronastih kolajni, ki so kot rešitelji tvegali svoje življenje. Med odlikovanci je bil tudi 34 letnih kobar Theodore Bennett.

Pri neki tovarni v Mobile, Alabama, je popravljal visok dimnik 75 letni Charles Gossett. Ob vnožju dimnika se je slučajno mudil Bennett, ki je naenkrat opazil, da je v višini 55 čevljev Gossett omamlil ter pričel padati z glavo nizdol. Bennett se je razkoračil, stegnil roke in prestregel padeč. Oba sta seveda padla na tla, toda Gossett je dobil le malenkostne poškodbe, dokim si je Bennett izvil roko v kolku.

NAROČITE SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR ZA 1940. — 160 STRANI ZANIMIVOSTI STANE VAS SAMO 50 CENTOV. — V Združenih državah lahko pošljete znakom po 2 oz. po 3 centu.

ZRAČNA VOJNA

Angleški bombniki vrste Wellington. Taki bombniki so bombardirali Helgoland.

Peter Zgaga

DAN V BERLINU

— Kako žive Nemci, kako ka. Iz kobinske tube iztisne preživljajo vojno? — bo marsi zadnji ostanek zobne paste, kdo vprašal. Časopisje nau- tube pa ne vrže v stran, ampak reč poroča skoro izključno le o nemških zmagah in porazih. Nemško o zmagah, zavezniško pa o porazih, seveda.

Ker bo tega ali onega zani- malo življenje povprečnega Nemca, bom skušal na podlagi pisem in privatnih poročil opi- sati, kako preživita dan gospod Hans Schultze in njegova bla- gorodna gospa, tipična pred- stavnik nacijske Nemčije.

Ko še ni bilo vojne, se je go- spod Schultze sleherni jutro skopal, toda sodobna Nemčija potrebuje premož za vse kaj drugega, kot za ogrevanje vode in stanovanj.

Milo, s katerim se umije, ni pravo milo, pač pa nadomestek ali "ersatz", kajti Nemčija ži- vi že par mesecev v znamenju "ersatza".

Vse je namreč "ersatz": — milo, usnje, blago za obleke, kavčug intakodalje.

Milo mora gospod Schultze po uporabi obristati, kajti če je mokro, ga prenašlo zmanj-

puški. Dobili smo povelje, naj ne bombardiramo civilnega prebivalstva. Ujetniku sem na to odgovoril, da si bo v Hel- sinkih lahko ogledal ranjene stariče, žene in otroke, mrtvih pa ne bo mogel videti, ker so jih medtem že pokopali.

Ujeti rdeči letalec kratko- malo ni mogel verjeti, da so Rusi bombardirali nezaščiten civilni prebivalstvo, kakor mu nisem mogel dopovedati, da ni Finska napadla Rusije, temveč so Rusi napovedali Finski vojno. Med pogovorom mi je le- talec še povedal, da je doma iz Kavkaza, kjer se zdaj dobro živi. Kot Kavkazec zelo spo- štuje matere in otroke in se je prav zaradi tega čutil, da so bile žrtve ruskih bombarder-jev tudi matere in otroci. Ni ga Kavkazec, je dejal, ki bi storil kaj žalega materam in otrokom.

Gospod Schultze vzame lopa- to in gre odmetavati sneg, kaj- ti odkar je vojna, morajo skr- beti hišni posestniki za snago in red pred hišami in na cestah.

Za kosilo imata paj iz kore- nja in vrč vodenega piva, sli- nega tisti nesrečni in brezko- sni polodstotni brozgi, ki je bi- la med prohibicijo v Ameriki napredaj.

Sosed prinese v hišo propa- gandni letak, ki jih mečejo za- zvezniški letalec na nemška me- sta.

Gospod Schultze mu iztrga lepak iz rok, ga zmečka in vr- že v stranišče. Tako je videl v kinematogramu in tega se drži.

Nak, pravi Nemec pa že ne bo nasledel nobeni zavezniški propagandi.

V kleti pri oknu, kamor pri- haja nekoliko solčne svetlobe, ima go-spod Schultze nekaj zel- enjave, spomladi pa namerava zasaditi v vrtniku murve in re- diti sviloprejkje, kajti Nemčija se mora v gospodarskem po- gledu popolnoma osamosvojiti. Čemu naročati svilo iz Japon- ške, ko jo je mogoče pridelati doma?

V kleti ima tudi dva zajca. Domačega, ki skrbi, da bo spo- mladi dovolj gnoja na vrtu in dolgodlakega angorskega zaj- ca, ki da vsako leto dve unci volne. Če bo vojna še par let trajala, se bo nabralo te zajče volne za par zimskih nogavic.

Zvečer gre gospod Schultze z ženo v gostilno večerjat in soproga se pritožuje, da gostil- niški prostori mrzli. Gospod Schultze jo dregne v rebra in jo s tem opozori na plakat na steni: "ne govorite brez po- trebe! Sovražnik poslušaj!"

Iz gostilne se vrneva v mrzlo stanovanje.

Sedela pred Hitlerjevo sliko in pogled na podoba fuhrerja ju tako ogreje, da pozabita mraz lakoto ter vse križe in težave tega sveta.

Razgovor s prvimi ruskimi ujetniki

Francoski dnevnik "Paris Soire" je poslal na finko-ru- sko fronto svojega posebnega dopisnika, ki je pred dnevi po- slal svoje poročilo iz Viborga.

Finska fronta je pred na- mi — piše poročevalec — gr- menje topov slišimo od daleč.

Neki oficir mi je povedal, da streljajo finske baterije, raz- vijaja se huda bitka na Karelijo, ki je Biborg njeno središče. Te bombe so prvi večji in renejši spopad med sovjetsko vojsko in mladimi pogumnimi branil- ci Finske. Na tem mestu pro- diranja imajo Rusi okoli 200 tisoč mož, katerim utira po- tivo več sto tankov. Okoli sto ru- skih letal poletava nad fronto — ta letalska skupina spada k eskadri bombarderjev, ki so pred dnevi bombardirali Vi- borg. Rуска armada koraka proti Viborgu, strnjena že od početka sovražnosti. V prvih osmih dneh je rdeča vojska prodrla 40 km globoko na fin- sko ozemlje od meje pri Raja- joki, ki je 70 km oddaljena od Leningrada.

Nenavadna je pokrajina v tem delu Finske. Vseposvso- sami gozdovi in jezera. Jeze-

ra so zamrznjena. Še preden sem dospel v Viborg, sem videl finske vojake na smučeh; na smučeh gredo finski vojaki tu- di v bitko Tu pa sem videl na- tupane sane, v katerih so star- ci, žene in otroci bežali pred vojnimi grozotami.

V Viborgu sem videl prve vojake rdeče armade, ki so jih Finci ujeli. Dobil sem dovo- ljenje za razgovor z ruskimi ujetniki. Štirje so bili zdravi in čili in so čakali v zaporu na odhod v koncentracijsko tabo- rišče, dva ranjena sem obiskal v bolnišnici. Opežil sem, da ravna jo Finci lepo z ujetniki, zato so ujetniki odgovarjali ra- devolje na vprašanja. Na- govoril sem najprvo kmetu iz Smolenska, in ga vprašal, za- kaj se je boril proti Fincem.

Ako ima človek za hrb- tom strojne puške, se mora bo- riti — je odgovoril ujetnik.

Kaj vam je padlo v glavo, da ste pričeli vojno z Finsko?

Ko je izbruhnila vojna, sem bil že vojak, — je odgo- voril kmet — služil sem že tre- tji mesec vojake. Finci hočejo zavzeti Leningrad in Rusi se morajo braniti. Tako so mi

NEMŠKA OFENZIVA? ... (S prve strani.) go težkih topov v Vogezih in da postavljajo nove podstavke za topove.

Belgijska poročila pravijo, da Nemci preiskujejo "veliko Berto," ki bo streljala na razdaljo 150 milj. Velika Berta v svetovni vojni je streljala na Pariz leta 1918 iz razdalje 75 milj.

"CITY OF FLINT" SE VRNIL V BALTIMORE BALTIMORE, Md., 28. januarja. — Tovorni parnik City of Flint je po 116 dnevih romantične vožnje po morjih dospel v Baltimore. Pri prihodu v pristanišče je dobila posadka pla- čo za ves čas vožnje.

Parnik je 3. oktobra odpeljal iz New Yorka v Manchester in Liverpool z 41 možmi posadke. Vozil je jabolka, asfalt, vo- sek, stroje, les, traktorje, žito, konzervirano blago, tobak, mo- ko, mast, mazilno olje in drugi tovor.

9. oktobra, 1939 ga je zajela nemška oklopna Deutschland na visokem morju ter nanj postavila svojo posadko.

21. oktobra je parnik dospel v Tromsø na Norveškem ter izkrcal mornarje angleškega parnika Stonegate, ki ga je boj- ra ladja Deutschland potopila in mornarje preselila na par- nik City of Flint.

23. oktobra je City of Flint prispel v Kola zaliv ter 24. ok- tobra pripeljal v Murmansk. Nato je vozil ob norveški oba- li ter do-pel v Bergen 6. novembra.

27. novembra je odplul iz Bergena ter še istega dne prišel v Hangesund na Norveškem. Ko je bil parnik v pristanišču štiri ure, so prišli na krov norveški častniki, razorožili nem- ško posadko in jo vzeli s parnika.

Parnik je nato razložil v Hangesundu tovor, namenjen za Anglijo in je 28. decembra odplul v Narvik na Norveškem, kjer je naložil tovor železne rude in je 7. januarja odplul proti Združenim državam ter priplul 27. januarja ob 11 dopoldne v Baltimore.

SOVJETSKA ZASTAVA NA KONVENCIJI UNITED MINE WORKERS COLUMBUS, O., 27. jan. — Delegati 50. konvenciji United Mine Workers so doživeli veliko senzacijo, ki ga je govoril J. L. Lewis, je zaplapolala za njim izpod stropa ogromna sovjet- ska zastava.

Proč ž njo! Proč ž njo! — so začeli kričati nekateri dele- gati, nekateri so pa šli na postrožje preiskovat, toda našli niso nikogar. Rdeča zastava s srpom in kladivom je bila naj- brž že prejšnji večer pripravljena. Nekdo jo je razvil ter ta- koj nato pobegnili.

Lewis se med govorom ni zmenil za ta dogodek, po govoru je pa svečano izjavil, da ni v vsej U. M. W. niti enega komu- nista. United Mine Workers imajo samo eno zastavo in si- cer ameriško zastavo in United Mine Workers bodo, kakor dosedaj, tudi vbodoče vse storili za zaščito te zastave.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by SLOVENE PUBLISHING COMPANY (A Corporation)

Frank Sekacz, President J. Lupsha, Sec. Place of business of the corporation and addresses of above officers: 616 WEST 184th STREET NEW YORK, N. Y.

47th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto valja list na Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inosestavno za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEMELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 616 WEST 184th STREET, NEW YORK, N. Y. TELEPHONE: CHelsea 8-1243

POMAGAITE nam IZBOLJŠATI LIST s tem, da imate vedno VNAPREJ plačano naročnino. Časopis mora odgovarjati po- trebi časa. Vsak cent prihranjen pri terjatvi, je namenjen za IZBOLJŠANJE LISTA.

LEWIS IN ROOSEVELT

Nastop Johna L. Lewisa proti tretjemu terminu pred- sedniku Rooseveltu je vzbudil splošno presenečenje. Lewis ni novinec v javnih zadevah. Njegova izjava je bila natančno preračunana ter je hotel vzbuditi ž njo pozornost. Kaj je napotilo Lewisa do tega in kakšnih dobičkov pričakuje od tega?

Odgovor na to vprašanje je vsebovan v njegovi izjavi. Imeti hoče besedo pri sestavi platforme demokratske stranke in hoče izjaviti vpliv na bodočo demokratsko administracijo.

Konvenciji United Mine Workers je svetoval, naj ne o- dobri nobenega kandidata. To nalogo naj poveri izvršilnemu odboru United Mine Workers.

Izvršilni odbor je pa Lewis sam, oziroma so možje, ki so v njem, popolnoma pod njegovim vplivom.

Z drugimi besedami, rečeno: Lewis je sličen kateremu- koli državnemu političnemu voditelju. Prepričan je, da raz- polaga z glasovi 4,000,000 članov CIO. In kakor bodo volili ti člani, bodo volili tudi njihovi strici in tete. Lewis si domišlja, da ima vso to silo volilcev v svojem zaključku. Ob ugodnem trenutku namerava nastopiti in vprašati: — Kdo da več?

Da izvede to strateško potezo, je smatral za potrebno prekiniti vse zveze s predsednikom Rooseveltom. To je bilo pa usodno zanj. S tem je namreč omajal svoje stališče in tudi a- meriškem delavstvu ne bo izkazal nobene usluge.

New Deal je oblatil do skrajnosti ter skušal prepričati ameriške delavce, da jim je New Deal sovražen.

Trdil je, da izgublja ameriški narod zaupanje v Roose- veltovo administracijo; da New Deal ni mogel rešiti problema nezaposlenosti, majhnih dohodkov in raščajočega dolga; da bo predsednik Roosevelt, če bo v tretje kandidiral, sramotno po- ražen.

To obdolžitve so brez vsake bistvene podlage.

Vsa poskusna glasovanja so pokazala, da ima predse- dnik Roosevelt za seboj večino, oziroma najmanj 65 odstotkov vseh ovilcev.

Glasovanje, ki ga je vpriporil mesečnik "Fortune", je čalo predsedniku Rooseveltu tudi več glasov kot so jih dobili vsi njemu nasprotni demokrati in republikanski kandidati skupaj.

Potem takem je narod zadovoljen z Rooseveltovimi us- spehi, četudi niso ti uspehi taki kot bi morali biti.

Čemu ni mogel Roosevelt preskrbeti dela vsem nezapo- slenim? Čemu je bila zavržena \$80,000,000 stanovanjska pred- loga? Čemu je moral Roosevelt opustiti razne načrte za oživ- ljenje industrije?

Lewis je prav dobro znan odgovor na ta vprašanja. — Njegova prizadevanja je nenehoma ovirala strankarska sku- pina, ki se skuša povzpeti k moči. In če bi se povzpela, bi bilo v nevarnosti vse ameriško delavsko gibanje.

Zdaj nam je slika precej jasna.

Nezadovoljni Lewis je odtegnil predsedniku tisto podpo- ro, na katero se je predsednik po vsej pravici lahko zanašal.

Izpraša naj vest ter naj odgovori na par vprašanj.

Naprimer na važno vprašanje: Ali bo po vsem tem težje ali lažje poraziti delavsko postavbo, ki je bila uveljavljena po tolikih bojih in od katere ima delavstvo res nekaj dobička?

Brezmejni srd je povzročil pri Lewisu tudi pozabljenost.

Na zadnji konvenciji premogarjev, leta 1938, je rekel John L. Lewis: — Mr. Roosevelt je edini predsednik našega časa, ki je skušal izboljšati položaj preprostih slojev v tej deželi.

Ista konvencija je zahtevala, naj vlada potroši v fiskal- nem letu 1938-39 najmanj dva tisoč milijonov dolarjev za re- liefna dela.

Administracija ni potrošila v to svrhu samo dveh tisoč milijonov dolarjev, pač pa dva tisoč dvesto petdeset milijonov dolarjev.

Ali Lewis lahko prekine zveze z administracijo, čije de- lo je bilo v skladu z njegovimi lastnimi nazori?

Ali lahko stoji sam in osamljen, vstran od New Deal?

Na njegovi konvenciji so ga delegati tiho in mirno po- slušali. Samo enkrat so mu zaploskali in sicer takrat, ko je omenil možnost sodelovanja med demokratsko stranko in or- ganiziranim delavstvom.

19
40

SLOVENSKO AMERIKANSKI KOLEDAR

POVESTI... POUCNI SPISI... ZNANSTVENE ZGODOVINE... NARAVOSLOVJE RAZPRAVE... NARAVOSLOVJE SPISI IZ SLOVENSKEGA ZIVLJA V AMERIKI... ITD.

Knjigarni Slovenic Publishing Company 216 W. 18th St., New York

Lahko pošljete zahtevo po katalogu na 2. strani tega koledarja

KNJIGA, ki Vas bo zanimala!

Cena 50 centov

160 strani s slikami

Dopisne hane pošiljamo in osebno ne prihajajo. Dopis za četrtično številko naj bo v našem uradu najkasneje v sredo jutraj.

Vesti iz slovenskih nasebin

Dopisi so nam vedno dobrodošli, ker zanimajo vse naše čitatelje in se z njimi naši rojaki tako rekoč med seboj pogovarjajo.

"MICKI JE TREBA MOŽA"

Res je, da ta naslov nekam hudomušno zveni. Da se pa ne bo kdo spotikal ali celo za nepotrebnem razburjal, naj kar takoj, v začetku povem, da je "Micki je treba moža" naslov izredno zabavne 3 dejanske veseligrice, katero priredi slovensko društvo "Slovani" na pastno nedeljo, 4. februarja v Slov. Nar. Domu v Brooklynu. Pri celi stvari gre torej za predpustno zabavo. In ker je predpust že sam na sebi doba vsakovrstnih društvenih zabav, svahter splošnega veseljačenja in razigranosti, ni pričakovati, da bi se katera še tako brumna dušica obregnila ob ta naslov.

Dalje je tudi res, da ta naslov zveni kakor nekaj zdravniški recept, kar pravzaprav tudi je. Ako je človek bolan, gre k zdravniku, ali pa mu ga pokličejo na dom. Zdravnik ga preišče in po preiskavi pove ali napiše recept. Razume pa se, da so recepti po vsebini tako različni kakor so različne bolezni. Recept v našem slučaju pa ima to posebnost, da ž njim ne morete v apoteko in tam dobiti predpisano zdravilo, kar bi se zgodilo, če bi bili predpisani kakšni pilule, kapljice, tablete, pilule, ali kakšna druga slična roba. Maršikaj dobite v apoteki, zlasti v ameriških, a da bi se mož fabrikiral na zdravniški recept, tega pa se ni bilo slišati. Le pomislite, kako bi bilo na svetu, ako bi ženske hodile z recepti v apoteko po svoje moze? Ali ne mislite, da bi v tem slučaju možki prišli ob ves svoj kredit? No, to pa ne, pa če bi šlo tudi samo za predpustne tedne. Sicer je težko vedeti, kakšno stališče bi ženske zavzele v tem vprašanju, toda dvoma ne more biti o tem, da so vsi možki, brez izjeme, za to, da ostane po starem.

Pri vsem tem hudomušnem pa je naša Micka, kateri je to pisanje namenjeno, popolnoma brez krivde. Ona je pošteno in vrlo knetsko dekle, hči gruntarja Matevža, ki je, kar je nekaj popolnoma naravnega, zaljubljen do ušes v sosedovega Janeza. Tudi Janez je zaljubljen v Micko in to celo čez ušesa. Že pregovor pa pravi, da prava ljubezen nikoli gladko ne teče in ta ni. Ovir se pojavi v tem, da je Janez samo kočar, a Micka hči velikega gruntarja in kadar so ljubezen kuhla v takih okoliščinah, se po navadi vedno iskro krešejo.

Razume se, da bi Janez rajše poročil Micko kakor pa po svetu pogledal, toda ne upa se prositi gruntarja za njeno roko, ker gruntar Matevž je trd kakor kamen in resast kakor ječmen, vsaj tako so ljudje mislili. Nasprotno pa Janez, ki je lep in postaven in korajžen mlad mož, pravi fant od fare, ni imel slame v glavi in se zato ni dal ostrašiti kar tako meni nič tebi nič. Misli si je: čakaj, gruntar mogočeni, če ne morem Micke dobiti na odkrit način, jo bom dobil pa z zvijačo.

Z Micko sta se dogovorila, da bo ona simulirala hudo bo-

lezen, a on, Janez, pa bo igral zdravnika iz mesta, seveda preoblečen in prekrinkan ter bo kot učen in izkušen zdravnik napravil recept: Micki je treba moža.

Ko se prične izvajati ta načrt, Micka vsa zavita v čunje in odeje, stoka, vzdihuje in joka. Dekla Urša, ki je Micki že dolgo let nadomestevala mrtvo mater ji skrbno streže, jo miluje, ji kuha vsa mogoča zdravila in jo tolaži. Oče Matevž pa ne jemlje boleznih posebnostno resno, robanti in razgraja jo po hiši, ker mu stokanje in jedikovanje preseda. Poleg tega pa Micka in Urša zadetavata da pride zdravnik v hišo, a Matevž se brani zdravnika na vse kriplje, češ, da zdravnik preveč stane in da bo bolezen sama od sebe izginila. To upiranje pa je samo olje na ogenj.

Slučaj pa nanese, da je prvi in resnični zdravnik, dr. Poljanec poklican v isto vas k drugemu bolniku. Janez spozna, da je njegova ura prišla ter da je treba zvijačo uresničiti. Micka pove očetu, da je na svojo roko naročila zdravnika, Janeza seveda, in oče se ne more več upirati. Zdravnik res pride v hišo in ugotovi, da je Micka resno bolna. Pridobi si celo zaupanje očeta Matevža do take mere, da se gruntar pismeno zaveže sprejeti za zeta onega fanta, ki mu ga priporoči in pošlje zdravnik. Zvijača je torej uspešna.

Po vasi in okolici se je takoj razvedelo, da je "Micki treba moža" in snubači so prihajali od blizu in daleč. Bilo je pa snubačev še toliko več, ker je potovka in "živa pošta" Rep. la, ki je vedela za Mickin recept, a ni vedela za pismeni dogovor, hitela od vasi do vasi ter pošiljala snubače k Matevžu. Kakšni ženini so se oglasili, vam bodeta pokazala hrabrostka Nacina in njen ženitve goden Nacek. Že samo ta dva sta vredna, da jih vidite in slišite na odru.

Končno pride snubit tudi kočar Janez in z njim boter in sosed gruntar Koren. Matevž je bil v zadregi, a ker je Janez prinesel s seboj priporočilno pismo od dr. Poljanca, se ni mogel upirati. Janez je dobil Micko in očetov blagoslov.

Očetu Matevžu so snubači že presedali in zato je hotel, da se mladi par čim prej zveže in spravi v kraj. Snubitvi takoj sledi zaroka s primerno proslavo, pri kateri sam oče Matevž zasnubi dekle Uršo ter naznani, da se mlademu paru umakne z grunta na Janezovo kočarijo. Tu vsi spoznajo, da je oče Matevž mož na praviem mestu in mu za sklep igre zapoje: Bog živi, Bog živi očeta Matevža, on pravi je mož pa ne žalostna mevža. On modro ima glavo, dobrega je srea, kakršnih svet le prav malo pozna! Naj živi...

Veseligrice "Micki je treba moža," je ena od onih posrečenih iger svoje vrste, ki drže gledalca z neprestani napetostjo od prvega do zadnjega prizora. Razvija se skozi in skozi naravno in neprisiljeno in gledalec takoj ob začetku dobi vtis, da gleda na resnično življenje našega naroda in zato nehoti skuša, da je ne prezre ene same kretnje, da ne zgreši ene same besede. Zato se lahko reče, da je to igra izredne vrste, kakršne se nudijo newyorškim rojakom le od časa do časa ter da zato v polni meri zasluži, da jo vsako vidi in sliši. Že vnaprej smo nverjeni, da bo vsak gledalec "Slovani" hvaležen za duševni užitek, ki mu ga bo nudila igra: "Micki je treba moža."

SMRTNA KOSA

V St. Catherine Hospital v Brooklyn, N. Y., je v soboto umrl dobro poznan rojak in vnet delavec na društvenem polju Emil Domini, star 57 let. Rojen je bil v Gorici in je prišel v Ameriko pred 28 leti.

Tukaj zapušča ženo, dva sina in eno hčer, v starem kraju pa 3 sestre in enega brata. Na mrtvaškem odru leži pri pogrebniku Stenger, 289 St. Nicholas Ave., Ridgewood, L. I. Pokopan bo jutri (v torek) dopoldne na pokopališče sv. Trojice.

Prizadeti družini naše sozatlje.

Rojake prosimo, k o pošljejo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES OZIROMA CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

TUDI FINCI IMAJO VELIKO IZSELJENCEV.

Vojna med Rusijo in Finsko je odkrila marsikaj, o tej daljni deželi evropskega severa, ki je bila prej tako neznana. Prišlo je na dan tudi to, da ima Finska, kakor je majhna in ima komaj 3 in pol milijona prebivalcev, svoje izseljenstvo, da si njihova domovina tako redko naseljena: 15 odstotkov Fincev živi v Ameriki. Prvi so se naselili že leta 1625, ki so se preselili z nekaterimi švedskimi družinami in se naselili po vzhodni obali Severne Amerike. Kakih 150 let na to se jih je preselilo že več tisoč z družinami, ki so pod vodstvom pastora Cygnauensa odpotovali takrat na rusko Aljasko, kjer so živeli od ribištva, in lova ter trgovanja s kožuhovinami. Ko je Evropa zajel val izseljevanja in je vse šlo v Ameriko, se je vzdignilo tudi veliko Fincev.

Značilno za vsa ta finska izseljevanja pa je, da so se izseljevali večinoma strnjeno, skupno, le malo jih je zapustilo domovino posamezno. Tako danes živi v Ameriki okrog pol milijona Fincev, ki so vsi večinoma farmerji, ribiči, drvarji ali trgovci s kožuhovino, torej v istih preprostih poklicih, kot njihovi rojaki doma. Poučeni krogi pravijo, da se je vplivu teh Fincev zahvaliti, da se je Amerika tako zavzela za Finsko.

Slovencev pa najbrž le ne posekajo ti Fini; toliko izseljencev kot Slovenci ima malokateri narod.

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V ITALIJO

\$ 5.90		Lir 100
11.50		" 200
17.00		" 300
28.00		" 500
55.00		" 1000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

NUMNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJNINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (TRAVEL BUREAU) 216 W. 18th ST. NEW YORK

NEKOLIKO POROČILA IZ GOWANDE, N. Y.

Ob sredi decembra sem imamo tukaj zimo, kakršne od leta 1913 ni bilo. Snega je, toda ni mogoče natančno določiti, koliko palcov, kajti mrazu sa pa brije vsaki dan in po višjih krajih sneg pobere in v nižje nanosi, tako da je po straneh potih jako težavno hoditi in tudi s karami imajo veliko stitnosti. Vremenski prerok Mr. Spencer iz Buffalo, N. Y. sedaj še ne napoveduje nikake izpremembe.

Dne 23. decembra so tukajšnja stara tri društva priredila skupno božičnico, ter primerno obdarovali svoje mladinske člane in članice. Dočin na skupno poslujoča društva to opustila. Na Silvestrov večer je tukajšnji Slov. Dom priredil običajno domačo zabavo, katera je pa bila radi hudega snežnega viharja bolj slabo obiskana, da celo pisec teh vrstic je izostal, da si ne ravno radi viharja, pač pa ker sem bil nekoliko prehlajen in sem moral ravno isti večer ob 10.30 uri na delo. Kolikor jih

je bilo navzočih, so mi povedali, da so se jako dobro zabavali, ako prav so mene pogrešali.

Pred nekoliko meseci so mladniki tukajšnjega društva SSPZ ustanovili tako zvani otroški vrtec. Ta vrtec šteje sedaj, kakor je razvidno iz poročila glavnega vođe Mr. J. Matekoviča, čez 50 članov in članic. V soboto dne 20. jan. so priredili prvo plesno veselje s kratko igro "Rastouča družina" in sicer to pot v angleščini. Priznati moram na tem mestu, da je bilo to nekaj izvrstnega. Sicer je bilo pred leti vzprijorjenih nekaj iger na našem odru, toda kaj takega dosedaj še ne. Prvi je nastopil voditelj Mr. John Matekovič, ter nam v slovenščini pojasnil namen prireditve. Takoj z njim pride 4-letni sineček Mr. in Mrs. John Vehar, ter nam zapoje "God bless America" in "My home, sweet home." Njegov oče je pevec in muzikant, toda nadebni sineček je pokazal, da ga bo v po-

in prekosil. Nato so nastopile deklice Josephine Stich in Danica Sternad, deklarirale v slovenščini in nadalje v angleščini.

Jako zanimiv je bil Johnny Matekovič Jr., kot sodnik, in Korhar, kam šolat za državljanstvo. Nato so se pojavili uradniki ali organizatorji Joe Pečnik, John Matekovič, Tony Klemenčič, George Samson in Olga Leonard. In da si so trije prišli preko luže, so dobro govorili v angleščini. Stednjice se pojavi Miss Helena Solan, kot predstaviteljica dobre matere SSPZ in k njej so posebejno prihajali mladi člani, katere je sprejemala pod svoje okrilje. Bilo je veliko dela in truda s tolikimi otroci da sta jih tako izučili, da je, da sta oter spremenili v krasni vrt, okinčen z vrtnicami. Upam pa, da je vaš trud zadovoljno poplačen, ker bila je nenavadno obilna udeležba zadovoljnega in veseloga občinstva. Ker vodite slovensko šolo, zato je upati, da nam bo mladina v prihodnje pokazala kaj v slovenščini, saj sestrice kruha.

Violet Vigoy je že nekoliko pokazala v Novi Dobi, kaj se je naučila. Torej, voditelji, le korajžno naprej in pozdravljamo!

C. Strmisha.

PISMA V 41 JEZIKIH.

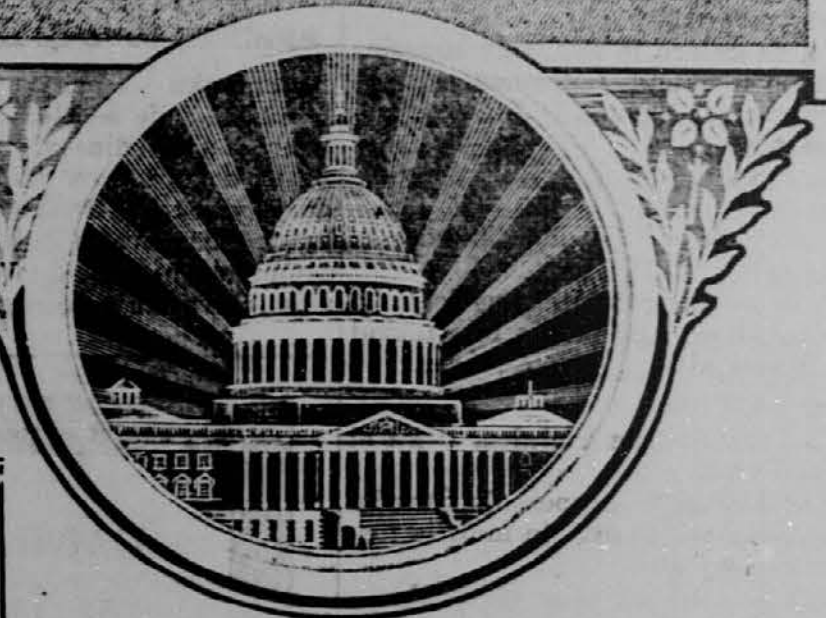
Polagoma se pismenska in časopisna cenzura uvaja po svem svetu. To pa marsikje ne gre brez težav. Tudi angleški imperij ima cenzuro, kar v kolonijah ni tako enostavno izvesti. Tako na primer na pošto v Singapur prihajajo pisma v 41 jezikih in sicer v 22 evropskih in 19 azijskih. Med azijskimi jih je največ v balinezijskem, kitajskem, japonskem in arabskem jeziku in v raznih indijskih narečjih. Za vso to mešanico jezikov, ki se v pisnih zbira na pošti, je bilo treba nastaviti tolmače, ki pisma prebirajo in pušajo naprej po rednem poštnem prometu ali pa se poslužujejo pooblastil cenzure. Tako tudi to znamenje izrednih razmer mnogim ljudem pripomore do službe in kruha.

Novi Veliki Zemljevid Posebna Cena \$2.75

ZA V KANADO \$3.—

Zbirka novih zemljevidov, čije sestava velja \$300,000.—, kaže svet, kakoršen je danes in Vam pomaga razumevati zgodovinske poteze diktatorstev in demokracij.

HAMMOND'S NEW ERA ATLAS OF THE WORLD

SESTAVLJEN S POSEBNIM OZIROM NA SEDANJI POLITICNI POLOZAJ

VELIKOST KNJIGE 9 1/2 x 12 in.

Z VSAKIM NAROČILOM POSLJEMO BREZPLACNO

VAŠO IZBIRO 5 KNJIG katere so v seznamu na zadnji strani lista.

Posebne zanimivosti

TABELE: Potovanja odkritij in raziskovanj. Sončni sestav. Velikosti in globočina morja in jezer. Največja jezera in otoki. Najdaljše reke in prekop. Najvišje gore — najvišji slapovi. Razdalja zračnih prog med mesti.

DIAGRAMI: Predeli zemlje. Značaj krajev na zemlji. Poglavitne vere na svetu. Seznam ver v Združenih državah.

48 STRANI ZEMLJEVIDOV TUJIH DEŽEL
48 STRANI ZEMLJEVIDOV DRŽAV
ZEMLJEVID VSAKE KANADSKE PROVINCE
VSI ZEMLJEVIDI V BARVAH
ZAZNAMOVANIH JE NAD 35,000 KRAJEV

Skupaj 160 strani

Naročite pri: **Slovenic Publishing Company** 216 West 18th Street New York City
VEZAVA TRPEŽNA IN UMETNIŠKO IZDELANA

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

Vaški Apostol

Spisal L. GANGHOFER; za "Glas Naroda" priredil X. X.

45

"Kaj si prinesla?"
 "Mati ti je skuhalo fižolove juhe."
 Petru so zažarele oči.
 "Bog ve, čemu se toliko mači zame?"
 Zajel je dve ali tri žlice, ko je zazvonilo k darovanju.
 Peter se prekrižal in molil. Nato je nenadoma vprašal:
 "Otrok, maša še ni končana. Čemu nisi bila v cerkvi, ko bi bila vendar danes molitev tako potrebna?"
 Beta je molčala. Resnice mu ni hotela povedati, laži pa še nikdar ni bilo preko njenih ustnic.
 "Mati je morala ostati doma. Bila sem pri nji in ji brala iz sv. Pisma."
 "Tako, tako, mati?" To je bil Petru zadosten vzrok, da ni več poizvedoval. "Kjer je mati, je tudi Bog. Danes bo pomagal. Z zvonjenjem mi je povedal in s solnčnimi žarki. Veš, ljubi Bog ima svoje paragrafe ki se pa precej razlikujejo od naših. Nikar ne skrbi, Elizabeta Kajža bo ostala materi."
 Prišel je jesti. "Juha je pa res dobra."
 Beta se je obrnila k oknu in si brisala solze. Ni hotela, da bi jih Peter videl.
 Počasi je jedel, kot da bi hotel imeti od vsakega grizljaja dvojni užitek. Nato se je naslonil na blazine in poslušal veselo govorjenje ljudi, vračajočih se iz cerkve.
 "Lep dan mora biti danes, kaj ne? In vse bo zopet dobro. Mati naj nikar nič ne skrbi. In ti si tukaj. In Romana imam in v Romanu je zopet ljubezen."
 Beta, kakor da ga ni slišala. Sloneča ob zidu je gledala skozi okno na cesto.
 Peter se je vzravnaval in se hudo prestrašil, opazivši Betine oči.
 "Kaj ti je otrok? Kakor da je šla sreča mimo in se ni ozrla nate."
 "Ozrla se je že." Ni vedela, da je spregovorila in se je znojno soho ustrašila.
 "Elizabeta!"
 "Po sveže vode moram."
 Vzela je vrč in odšla iz kamre. Sredi temnega hodnika je morala obstati, kajti lotila se jo je omotica.
 In na cesti je pod smejačočim solncem vprašala nedolžno Julka:
 "Kaj se pa vendar oziraš, kot da bi še nikdar ne videl domače hiše?"
 Dasi je prišel iz cerkve, ni bil Roman nič kaj dobre volje.
 "Prej sem bil vedno vesel naše domačije, kar naenkrat mi pa nič kaj ne ugaja. Spomladi bo moral dati oče pobeliti."
 "Po velikonočnih praznikih se pa hiša že sme nekoliko nakošatiti," je odvrnila Julka smeje.
 Molče sta šla po cesti, pred njima je pa stopala Štavadamerica med sosedom in sosedo ter rožljala z rožnim vencem.
 "Ko so zavili proti travniku, ki jih je kar preko noči navdahnilo rahlo zelenje, se je Julka zresnil obraz.
 "Danes sem premišljevala v cerkvi. Na veliki četrtki po obhajilu lahke greva k spravevanju. Se mi zdi, da na tak dan ne bo gospod župnik preveč strog. Na velikonočno nedeljo naju pa lahko prvič okliče."
 Ker je Roman molčal, ga je Julka pogledala s svojimi globljinami očmi.
 "No, kaj praviš?"
 "Seveda, seveda, enkrat mora biti."
 Dospela sta do žive meje, za katero je bila Štavadamerica že izginila. Pogled na to mejo je zbudil v Romanu neprijeten spomin. Nemirno je popravljal klobuk. Julka je naščebila svoje česnjevorodke ustnice.
 "Tako čuden se mi zdiš." Nežno ga je prijala za roko.
 "Dragi..."
 "Mati ne vidi rada, če zaostajava," je dejal Roman in potepušil korake.
 Jezno je gledala za njim in ko ga je dohitela, se je zopet zamejala. Dospela sta do prostora, kjer sta se bila takrat srgla. Roman se je rezko zasmejal:
 "Ali še poznaš ta kraj?"
 "Da," je zašepetala Julka kot skesana grešnica. "Pa ni menda vsaj ne boš začel očitati?"
 Nato nista več govorila, dokler nista dospela do Štavadamericevega plotu. Julka je zadrževala korake in motrila mater, ki se je baš poslavljala od sosedov.
 "Ne smela bi ti povedati — mati mi je prepovedala — toda njenemu nečaku je gospodinja ušla in se mora mati popoldne peljati k njemu. Jaz bom sama doma."
 Čuden smehljaj je povsem izpremenil njen sicer lep in rožnat obraz.
 "Pa pridi pogledat. Kaj ne, da boš?"
 Roman je pogledal v njen spremenjen obraz in v duši se mu je porodilo vprašanje: "Koliko obrazov pa ima prav za prav? Ta je zopet drugačen!"
 "No, ali boš prišel?"
 "Mogoče ne bo Peter potreboval."
 "Peter! Tako? In jaz?"
 Ali ji je jeza prignala solze v oči? Ali je bilo ranjeno njeno režno srce?
 "Zame ti ni do ti. Prav nobene pravice nimam do tebe."
 "Seveda imaš do mene pravico," je priklimal Roman, kot da bi o tem ne bilo nobenega dvoma.
 "Torej boš prišel, kaj ne?"
 "Taj je pa zaklicala Štavadamerica izpred vežnih vrat:
 "Kaj pa je?"
 "Pravi, da mora domov h kosilu."
 "Bila je zopet prejšnja Julka. In tako glasno je rekla, da jo je slišala mati:
 "Pa zbogom! Prihodnjo nedeljo se vidiva."
 Roman ni odzdravil, pač pa je prijel Julko za roko in ji pogledal resno v oči.
 "Gledati pa znaš," je rekla, se mu izvila in skočila za naterjo.

(Nadaljevanje prihodnjik.)

OD VSEPOVSOD

GENERAL KOT PROSTAK PRI VOJAKIH.

Med mnogimi mladeniči, ki so na mobilizacijske ukaze v Franciji odšli z doma in oblekli vojaško suknjo, je tudi en starček, že sivih las, ki prav tako služi med prostaki. Da je nekaj za njim, kaže edino le to, da mu mladi podčastniki, pa tudi častniki izkazujejo nekakšno spoštovanje, čeprav uradno nima nobenega čina. Ta današnji prostak je bil svoj čas že — general. Ime mu je Grancourt. Leta 1914 je bil major, leta 1918 pa je postal polkovnik. Proslavil se je zlasti leta 1922 v vojni z Druzi v Siriji, kjer je bil poveljnik. Pridobil si je veliko odlikovanj, in vsi njegovi predstavljeni so ga visoko cenili. Po teh uspehih — pa je iz osebnih razlogov podal ostavko na svojo službo, odpovedal se tako rekoč nadaljnji vojaški karieri, ki mu je bila odprta, in stopil v pokoj. Kot dober poznavalec Orienta je napisal nekaj knjig o teh deželah in njihovem pomenu za Francijo, ki so našle na ugoden odmev med znanstveniki in političnimi krogi. Tako se je Grancourt mirno pripravil na večer svojega življenja. Stopil je že v 65. leto starosti.

Ko je lani jeseni izbruhnila vojna, se mu je naenkrat stozilo po kasarnah, po težkem koraku, čet in značilnem "duhu kolon." Nič več ni prenesel svojega pokoja. Prijavil se je kot prostovoljec in kljub njegovi starosti so ga sprejeli. Kot tisoč drugih je tudi ta starček v skladišču dobil uniformo rekruta in si takoj pridobil prijel na prsa vsa odlikovanja, ki si jih je pridobil v svojem dolgoletnem vojaškem službovanju. Spi na slamnati postelji kot vsi drugi vojaki in z njimi stoji v vrsti pred kotlom. Hoče biti navaden vojak in ne dovoli, da bi se mu izkazovale kake prednosti, dasi ne more preprečiti, da mu ne bi tu in tam hitreje postregli kot drugim, ali da ga ne bi kdo pozdravil skoraj kot aktivnega generala. Le eni prednosti se ne more izogniti: med prvimi je prišel na vrsto za dopust. Na dopust grede namreč najprej naj-tarejši.

AFRIŠKO PIVO IZ MEDU.

Zamorska plemena v Afriki zelo rada goje čebele. Ulji o sicer lasti podincev, nimajo jih pa doma temveč jih obesijo dokaj visoko na drevesa v pragozlu blizu svojih koč. Vsak zamorec svoje ulje dobro zavaruje. Odvzemajo čebelarjem med

tako, da zakurijo pod drevesom velik ogenj. Potem zleze en zamorec na drevo in priveže ulj na vrh, da bi ga spustil na tla. Z dimom omamljene čebele hitro odlete, mnogo se jih pa tudi zaduši. Nekatera plemena poznajo sok gotovih rastlin kot sredstvo proti čebelarjem. Zamorec se namerja s tem sokom, ko grede čebelarjem pobirati med, da bi jid ne opikale.

Med jedo zamorec bodisi sam ali pa z raznimi sadeži. V Afriki izdelujejo iz medu tudi pivo. V ta namen rabijo še koruzno moko. Iz medu in koruzne moke narejeno pivo je baje tako opojno, da spi človek po njem tudi vso noč in ves dan, ne da bi se zdrnil. V Angoli zbirajo zamorec tudi vosek in ga prinašajo v obliki krogel za izmenjavo blaga evropskim kupcem. Te voščene krogle so služile prej kot denar v menjalni trgovini s pomočjo karavan.

ZA NAROČNIKE

IMAMO SE NEKAJ ZASTAV, ki so na razpolago našim naročnikom po ugodni ceni. Marsikateri želi imeti za dom zastavo ob priliki Lincolnovega in Washingtonovega dne. Če pošljete naročilo takoj, boste jo imeli pravočasno za državne praznike.

OPIS ZASTAVNE SKUPINE

Zastava: 5 čevljev dolga in 3 čevlje široka; izdelana iz najboljšega blaga (cotton butting) in obrobjena ter ročno vezena, barve najbolj trpežne; vse zvezle so šivane na obeh straneh.

Drog: iz trdega lesa, pobarvan, 7 čevljev dolg, in sestoji iz dveh delov. — Ročaj in vrh.

Naročite pri:
SLOVENIC PUBLISHING CO.
 216 W. 18th Street New York

PO POSEBNI CENI ZA NAROČNIKE TEGA LISTA

\$2.50

(Vsi pošiljalni stroški plačani.)

PESMARICA "Glasbene Matice"

Uredil dr. Josip Čerin
 Stane samo \$2.—

To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjigarni Slovenic Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

DARILNE POŠILJATVE v Jugoslavijo

100 Dinar.	— — —	\$ 2.40
200 Dinar.	— — —	\$ 4.60
300 Dinar.	— — —	\$ 6.70
500 Dinar.	— — —	\$10.50
1000 Dinar.	— — —	\$20.50
2000 Dinar.	— — —	\$41.00

ZARADI RAZMER V EVROPI so bile naše zvezke za darne poštlatve v Jugoslavijo začasno prekrajane. Sedaj pa smo dobili nove zvezke, po katerih je mogoče našim rojakom vstreti in denar varno pošiljati. Vendar je bila nam povrhana cena, ker so stroški za pošiljanje po tem postu mnogo višje.

Opozorjamo tudi, da ne smemo intam more kake pošiljatev zaradi evropskih razmer zakasnuti.

ZA NUJNO POŠILJATEV POSLUŽITE SE "CABLE ORDER". — DOPLAČATI JE TREBA \$1.— ZA VSAKO POŠILJATEV V JUGOSLAVIJO

SLOVENIC PUBLISHING CO.
 :: : POTNIŠKI ODDELEK :: :
 216 West 18th Street, New York

Kratka Dnevna Zgodba

POGREB

Ko so tovariše odpustili iz jaskov, je bil tudi on na cesti. Šofer je bil po poklicu. Srednje tršate postave, velikih oči in podolgovatega obraza. Poznala ga je vsa dolina in on njo. Živa zgodovina je bil našega kotla, vse je poznal in vsi njega. Ničesar se ni zgodilo brez njegove vredenosti. Poštenjak je bil, od nikogar ni maral ničesar. Odkrit v besedah in dejanjih. V svoji odkritosti ni poznal razlike med gospodom in delavcem. Vsem je pravično in brezobzirno delil potrebne in zaslužene besede. Bil je zaveden sin svojega naroda. Sodeloval je pri koroških bojih. Ko se je vrnil, je bil šofer pri rudniku. Sedaj je bil na cesti.

Kam? Kakor mnogo drugih s trebuhom za kruhom. Preko meje in nato v daljne južne kraje v rudnike. Tu je živel, dokler ni obnemogel in se vrnil na sever v bližino svojega kraja. Toda ožja domovina mu ni mogla dati kruha, poštenega kruha. Visel je med nebom in zemljo, iz dneva v dan. Milostine ni maral. Hotel je živeti od dela svojih rok. Vsem je bil na razpolago, vsa dela je opravljal. Končno jo je skupil v oni ostri zimi, ki je bila strah in smrt revežev in brezdomcev. Mesto drugih je opravljal nočno službo pri taketjih, zunaj na cesti. Prezel je (mesto drugih) v tistih nočeh po avtomobilih na cesti. Čest mu je bila don, avtomobil spelnica, in tedaj se je pričelo. Lotila se ga je strašna uničevalka vbogih, ki se pojavlja iz bede.

Samo trenutno mu je posijalo solnce. Žal, prepezo in le začasno. Vedel je vse to, a tudi to, da ni več rešitve. Zato je opravljal delo brez volje in veselja. Srečen je bil samo v svojem delu. Zaman je oblegal znanec in prijatelj. Nihče mu ni pomagal. Le tu pa tam je padel kak kovač in prisiljen na besedo. Kovače je odklanjajal. Zdeli so se mu kakor krpe, ki jih gnaš na življenje. Zakaj neki bi ga krpal? Naj ostane tako kakoršni je. Ko se bo obrabilo, (ko bo postalo prozorno), se bo samo zrušilo. Tako je mislil in še sam pomagal uničujoči bolezni.

Tak se je zaljubil. Z dežele je prišla, sočna in polna kakor pomaranča iz Jaffe. Postala sta prijatelja in najela skupno stanovanje. Hotel jo je poročiti. Vedela je, da je bolan. Kaj bi z njim? Toliko, koliko je vredno in plačano. Čutil je to. Bolelo ga je in posnečevalo razkroj in konec. Za delo ni bil več. Sredstva so pošla in z njimi vse drugo. Prodali so pohištvo in se zavestno pripravila na konec.

Zadnjo noč je prespal v delavnici na mizi. Ko so prišli delavci ga ni bilo. Vrnil se je z bolnim nasmehom in iz ust mu je dišalo žganje. Bil je uničen, človek zadnjih trenutkov in zadnjega dejanja.

Poklical jo je. Tiho in nerazumljivo sta se pogovarjala v kotu. On pa je nemo strmel z neživljenskim pogledom tja v nedogled. Sunkovito je izpraznil žep, vrzel drobšč po mizi in planil skozi vrata proti reki. Predno so se zavedli dejanja, je že bil preko ograje v reki.

Ravno do vratu mu je segalo. Ker ni bila deroča, je koral po strugi z dvignjenimi rokami, obrnjen proti strugi. Mahal je z rokami in pozdraval: zdravo, zdravo! Ljudstvo se je zbiralo in gledalo čudnega "playaca" samomorilca.

Vrgli so mu vrh. Odklonil jo je. Ko je začutil, da mu vrtinec spodna noga, je dvignil roke in zaklical: zdravo in živel Jugoslavija! To so bile njegove zadnje besede. Vrtinec ga je nato potegnil vase in odnesel naprej po strugi. Potegnili so ga iz vode, srce mu je še lahko utripalo. To srce, ki je toliko bilo za druge, le zanj ni bilo nobeno. Med prevozom je umrl.

Zadnje poglavje. Zabili so ga v lesen zaboj in ga hoteli pokopati kakor — človek in družba sta mu bila krivična tudi po smrti. Prijatelji so zbirali po dinarjih za krščanski pogreb. Seveda, gospodje morajo biti plačani za vsako delo, le revež ne. Dragi fant, revežu je težko celo umreti. Morla nisi mislil na to. Morla si pričakoval, da ti bo družba pravična vsaj po smrti. Varnal si se.

Štam v podrti mrtvašnici na razritem starem pokopališču so ga izpostavili. Čemu neki. Kropilec je bilo zelo malo; tisti, ki so ga spremili na zadnji poti. V zgodnjih popoldanskih urah je bil pogreb. Dolgočasno in razbito se je od neke oglašal zvon. Komaj nekaj parov je bilo pogrebcev. Vsi so ga zapustili, celo oni, za katere se je žrtvoval.

Vozili so ga v vozn zadnjega razreda. Brez okrasja in stekla. Ha-ha-ha, kolikokrat je on vozil gospodo v udobnih avtomobilih, njemu pa privoščijo na zadnji poti na vse strani odprt voz s konjsko priprego. Pa kaj njemu vse to.

Počasi se je premikal skromen sprevod. Za krsto je stopala ona. Izražala je žalost, ižbenjem in na krsto mu je položila šopek v zadnji poizkus. Nasproti je prišel njegov prijatelj z zavihanim ovratnikom. Bil je umetnik. Poznala sta se že dolgo in skupaj spraznila mnogo kozarec. Spodobilo se, da ga spremi na zadnji poti. Ali bi mu zamerali, če je tudi danes sam pogledal iz žalosti v kozarec. Stopil je v sprevod in solze so mu priče polzeli po licu. Gledal je na krsto ter celo pot govoril in ponavljal raztrgane stavke. "Drag fant — škoda Te — rad sem te imel! — Dober fant si bil — Kaj je življenje? — Zlobno je. — Revež je revež! — Družba, da! —" Tako nekako je govoril, zdaj tišje, zdaj glasneje. Besede so mu vrele iz srca.

(Nam pa je pogreb postal farsa. Smejali smo se celo pot. Mi, ki smo prišli k pogrebu, da bi zadostili tistim malenkostim družabnega reda, vpljudnosti in zunanjega spoštovanja. Nismo razumeli umetnikovih besed. Ta trenutek smo bili enaki onim, ki so govorili. Kakršno življenje je taka smrt. Umetnik je govoril. V kapelo ni vstopil. Počakal je zunaj, stopil nato spet za krsto in šel na grob.

Mrmranje zadnjih besed očenaša je utihnilo, ko je stopil umetnik k odprtemu grobu. Razkoračil se je, prekrižal roke na hrbtu in pričel poslovniti govor. Zresnili smo se. Kri nam je zastajala in mraz nas je preletaval. Kaj bo? Umetnik pa je govoril:

"Dragi fant — rad sem te imel. — Življenje je kruto — neusmiljeno — družba zlobna. — Dober fant si bil — šofer si bil — šofer življenja — veliki šofer — toda — ko si vozil — okoli vogala — se ti je — zlo — volan — življenja — avto — je zdrknil — iz tvojih rok —"

Solze so mu zalile lica, beseda je onemela v grlu. Telo se je krčevito sklonilo, roka je zagrabila razkopano zemljo in jo vrgla na krsto.

Nemo smo zrl v odprt grob. Kesanje se je zbudilo v naših sreh in solze so stopile v oči. Zrušeni in bičani smo metali zemljo na krsto. V meglenem in pustem popoldnevu smo zapuščali pokopališče.

Čez čas je neznana roka napravila nagrobni okvir in nad njim malo nagrobno ploščo s priimkom, imenom in dnevom smrti. Oglasila se je bila vest in zahtevala oddolžitve...

B.

MEHKO VEZANE KNJIGE

Razprodaja KNJIG

Da napravimo prostor za novo zaloga smo znižali cene teh knjig, da vsakemu jih je mogoče naročiti. Storite to še danes, ker bo zaloga kmalu iztekla.

5 KNJIG \$1
 za

- Belgrajski Biser (Viljo Jelenc)
- Burška Vojaka (H. Majar)
- Cvetko (H. Majar)
- Dedeč je pravil (Julij Slapšak)
- Devica Orleanska (Ksaver Meško)
- Dve sliki (Ksaver Meško)
- Dubovni boj (Lorenz Scupoli)
- Fra Diavolo
- Fran Baron Trenk (Gjuro Panduric)
- Korejska Brata, črtica iz mislije nov v Koreji (Josef Spillman)
- Mesija (Dr. Jeglič)
- Mladim Sreem, povesti za mladino (Ksaver Meško)
- Maron, krščanski detek z Liha nona
- Ob 50 letnici dr. Janeza Ev. Kreka
- Parizki Zlatar
- Patria. Povest iz irske junške dobe (H. Federer)
- Faberk iz Roza (Ivan Albrecht)
- Popotniki, novele in črtice (Milan Pagelj)
- Poligalec (H. Majar)
- Pravljice (H. Majar)
- Pravljice in pripovedke za mladino (S. Košutnik)
- Povesti in Slike (Ksaver Meško)
- Plice Selivke (Tagore)
- Praki Judek (Josip Volc)
- Preganjanje Indijanskih misijonarjev (Josef Spillman)
- Revolucija na Portugalskem
- Sisto s Sesto (H. Federer)
- Spisi Kristofa Šmida
- Študent naj bo (S. Finžgar)
- Sunski Invalid (S. Košutnik)
- Velik Spokornik in druge povesti za mladino (Ksaver Meško)
- Vojtnir ali Faganec in krst (Josip Ogrinec)
- Zbrani spisi za mladino (Engelbert Gangl)
- Zbirka narodnih pripovedk za mladino (J. Planinški)
- Zlatokop (Josef Spillman)

(Vezava nekaterih knjig je od lozila nekaj izkazov.)

Ako ima kaka knjiga več zvezkov, se šteje vsak zvezek za knjigo.

POZOR!
 Ker imamo nekaj teh knjig v omejenem številu, navedite pri naročilu več knjig, da Vam moremo postreči.
KNJIGARNA
Glas Naroda
 216 WEST 18th STREET
 NEW YORK